

महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

गट- क सरळसेवा भरती

दिव्यांग उमेदवार- लेखनिक व अनुग्रह कालावधीबाबत मार्गदर्शक सुचना

१. महाराष्ट्र शासन सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग २०११/प्र.क२००/दि. क २, दिनांक- ५ ऑक्टोबर, २०२१ अन्वये विहित केलेनुसार लक्षणीय दिव्यांगत्व असलेल्या उमेदवारास यांना स्पर्धा परिक्षेस बसताना लेखनाची अडचण तसेच लेखनाची गती कमी असल्यास त्यांनी केलेल्या मागणीनुसार दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम २०१६ मधील कलम २ (आर) नुसार लक्षणीय (Benchmark) दिव्यांग व्यक्तीच्या वर्गवारीमधील अंधत्व, शारिरीक दिव्यांगत्व (दोन्ही हात बाधित असलेले किंवा दोन्ही हात नसलेले), मेंदूचा पक्षघात (Cerebral Palsy) असलेल्या दिव्यांग उमेदवारांना लेखनिक नियुक्त करण्यास परवानगी देण्यात येईल.
 २. लक्षणीय (Benchmark) दिव्यांगत्व असलेल्या इतर प्रकारातील दिव्यांग उमेदवारांच्या बाबतीत संबंधित दिव्यांग व्यक्तीने लेखनिक पुरविणे आवश्यक असल्याचे शासकीय रुग्णालयातील मुख्य वैद्यकीय अधिकारी/ जिल्हा शल्य चिकित्सक/ वैद्यकीय अधिक्षक यांनी प्रमाणित केलेले विहित नमुन्यातील (Appendix-I) प्रमाणपत्र भरून संकेतस्थळावर अपलोड केल्यानंतर सदर दिव्यांग उमेदवारास गरज व आवश्यकतेनुसार परिक्षा देताना लेखनिक नियुक्त करण्यास परवानगी देण्यात येईल.
 ३. उमेदवाराने स्वतः लेखनिकाची व त्याच्या मानधनाची व्यवस्था करावी. संबंधित लेखनिकाच्या परीक्षा केंद्रावरील उपस्थिती बाबतची जबाबदारी उमेदवाराची राहिल. लेखनिक उपस्थित नसल्याच्या कारणास्तव ऐनवेळी लेखनिकाची व्यवस्था महिला व बाल विकास आयुक्तालय कार्यालयामार्फत कोणत्याही परिस्थितीत केली जाणार नाही.
 ४. लेखनिक म्हणून मदत देणारी व्यक्ती एकाच परिक्षेसाठी एकापेक्षा जास्त उमेदवारांना लेखनिक म्हणून काम करणार नाही याची उमेदवाराने काळजी घ्यावी.
 ५. उमेदवाराने स्वतः व्यवस्था केलेल्या लेखनिकाच्या गैरवर्तनाची जबाबदारी संबंधित उमेदवाराची राहिल. लेखनिक व उमेदवार यांच्या मधील संभाषणामुळे परिक्षेची शांतता कोणत्याही प्रकारे भंग होणार नाही अथवा इतर उमेदवारांची एकाग्रता भंग होणार नाही याची दक्षता घेण्याची जबाबदारी उमेदवाराची राहिल.
 ६. लेखनिकाने स्वतः प्रश्न सोडवू नये अथवा उमेदवारास कोणत्याही प्रकारचे मार्गदर्शन व सुचना करू नयेत. उमेदवाराकडून तोंडी सुचविण्यात येणारे उत्तर लेखनिकाने नमुद करणे एवढेच आवश्यक राहिल.
 ७. अर्जामध्ये मागणी केली नसल्यास तसेच आवश्यक कागदपत्रे अपलोड न केल्यास ऐनवेळी लेखनिकाची मदत घेता येणार नाही.
 ८. लेखनिकाची मागणी करण्यात आलेल्या दिव्यांग उमेदवारांनी परिक्षेच्या दिवशी संबंधित उपकेंद्र प्रमुख समवेक्षक यांचेकडे सर्व दिव्यांगांशी संबंधित मुळ प्रमाणपत्रे तपासणी करता सादर करणे अनिवार्य आहे.
 ९. लेखनिकाची आवश्यकता असणाऱ्या दिव्यांग उमेदवारांनी ऑनलाईन अर्ज करताना खालील कागदपत्रे उपलोड करणे आवश्यक आहे. तसेच परिक्षेच्या वेळी खालील कागदपत्रांची मुळ प्रत तपासणीसाठी सादर करणे अनिवार्य आहे.
- I. शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक अप्रकि-२०१२/प्र.क्र.२९७/आरोग्य- ६, दिनांक ६ ऑक्टोबर २०१२ अथवा शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक अप्रवि-२०१८/सीआर ४६/आरोग्य- ६, दिनांक १४ सप्टेंबर २०१८ नुसार संगणक प्रणालीद्वारे वितरीत करण्यात आलेले विहित नमुन्यातील व कायम स्वरूपी किमान ४० % दिव्यांगत्व असलेबाबतचे मुळ प्रमाणपत्र व त्याची स्वसाक्षात्कृत छायांकित प्रत.

- II. दिव्यांगत्वामुळे उमेदवार स्वतः उत्तरे लिहीण्यासाठी सक्षम नसल्याबाबत विहित प्रधिकारान्याने प्रमाणित केलेले मुळ प्रमाणपत्र (Certificate regarding physical limitation in an examines to write) (Appendix-I) व त्याची स्वसाक्षांकित छायांकित प्रत. (लक्षणिय (Benchmark) दिव्यांग व्यक्तींच्या वर्गवारीमधील अंधत्व/ शारिरीक दिव्यांगत्व (दोन्ही हात बाधित असलेले किंवा दोन्ही हात नसलेले) असलेल्या दिव्यांग उमेदवार वगळून).
- III. उमेदवार स्वतः लेखनिकाची व्यवस्था करणार असल्याने लेखनिकाची शैक्षणिक अर्हता उमेदवाराच्या शैक्षणिक अर्हतेपेक्षा एक टप्पा कमी असणे आवश्यक आहे. त्याकरीता उमेदवाराने विहित नमुन्यामध्ये वचनपत्र (Letter of Undertaking for Using Own Scribe in PDF format) (Appendix-II) भरून संकेतस्थळावर अपलोड करणे बंधनकारक आहे. (फक्त लेखनिकाची आवश्यकता असणाऱ्या उमेदवारांकरीता लागू).
- IV. लेखनिकाची मदत घेणाऱ्या उमेदवाराने लेखनिकासह दयावयाचे विहित नमुन्यातील (नमुना क्र १) संयुक्त प्रमाणपत्र (लेखनिकाच्या पासपोर्ट आकाराच्या फोटोसह) (फक्त लेखनिकाची आवश्यकता असणाऱ्या उमेदवारांकरीता लागू).
- V. लेखनिकाचे मुळ आधारकार्ड/ पॅनकार्ड/ स्मार्टकार्ड प्रकारचे ड्रायव्हींग लायसन्स/ मतदान ओळखपत्र/ पासपोर्ट यापैकी एक (ओळख पडताळणीसाठी) व त्याची साक्षांकित छायांकित प्रत (फक्त लेखनिकाची आवश्यकता असणाऱ्या उमेदवारांकरीता लागू).
१०. लेखनिकाची मदत घेण्याबाबत विहित निकषांचा उमेदवारांकडून पूर्तता होत नसल्याचे अथवा उमेदवाराने स्वतः बदल तसेच लेखनिकाबद्दल दिलेली माहिती चुकीची/ खोटी असल्याचे अथवा उमेदवारांकडून अथवा लेखनिकांकडून कोणतीही माहिती दडवून ठेवल्याचे भरती प्रक्रियाच्या/ शासकीय सेवेच्या कोणत्याही टप्पावर निदर्शनास आल्यास, संबंधित उमेदवाराची परिक्षेची उमेदवारी रद्द करून उमेदवारास व लेखनिकास महिला व बाल विकास आयुक्तालयामार्फत स्वेच्छाधिकारानुसार महिला व बाल विकास आयुक्तालयामार्फत आयोजित केल्या जाणाऱ्या परिक्षामधुन प्रतिरोधित (Debar) करण्यात येईल व / अथवा इतरही कायदेशिर कारवाई करण्यात येईल. अशा प्रकरणी उमेदवाराची शासन सेवेतील पदावर नियुक्ती झाली असेल तर त्याची सेवा समाप्ती करण्यास तो पात्र राहिल.
११. अनुग्रह कालावधी- लक्षणीय दिव्यांगत्व असलेल्या सर्व उमेदवारांना ऑनलाईन परिक्षेच्या निर्धारित वेळेपेक्षा ४५ मिनिटे भरपाई वेळ देण्यात येईल.

(डॉ. प्रशांत नारनवरे) भा.प्र.से.
 आयुक्त
 महिला व बाल विकास
 महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

APPENDIX - I

Certificate regarding physical limitation in an examinee to write

This is to certify that, I have examined Mr/Ms/Mrs(Name of the Candidate with disability), a person with (Nature and percentage of disability as mentioned in the certificate of disability), S/o/D/o....., a resident of(Village/District/State) and to state that he/she has physical limitation which hampers his/her writing capabilities owing to his/her disability.

Signature

Chief Medical Officer/Civil Surgeon/Medical Superintendent of
a Government health care institute

Name and Designation

Name of Government Hospital/Health Care Centre with Seal

Place:-

Date:-

Note:- Certificate should be given by a specialist of the relevant stream/disability (eg. Visual impairment – Ophthalmologist, Locomotor disability – Orthopaedic specialist/PMR).

APPENDIX - II

Letter of Undertaking for Using Own Scribe

I....., a candidate with(Name of the disability) appearing for the(Name of the examination) bearing Roll No.....at.....(Name of the Sub-Centre) in the District....., Maharashtra. My qualification is.....

I do hereby state that..... (Name of the Scribe) will provide the service of Scribe/Reader/Lab Assistant for the undersigned for taking the aforesaid examination.

I do hereby undertake that his qualification isIn case, if it is found that scribe's qualification is not as declared by the undersigned or is equal to or higher than my qualification or if found to be more than or equal to the minimum qualification criteria of the examination. I shall forfeit my right to the post and claims relating thereto.

(Signature of the candidate with Disability)

Place:-

Date:-

नमुना क्रमांक. १
लेखनिकाची मदत घेणाऱ्या उमेदवाराने लेखनिकासह द्यावयाचे संयुक्त प्रमाणपत्र

परिक्षेचे नांव-

- १) उमेदवाराचे नांव-
- २) उमेदवाराचा अर्ज क्रमांक (Application ID)
- ३) लेखनिकाचे नांव-
- ४) लेखनिकाचा जन्मदिनांक-
- ५) लेखनिकाचा कायम रहिवाशीचा पत्ता-

लेखनिकाचा पासपोर्ट
आकाराचा फोटो या ठिकाणी
चिटकवावा.

- ६) लेखनिकाचा ओळखपत्र क्रमांक (आधारकार्ड/पॅनकार्ड/स्मार्टकार्ड/ मतदान ओळखपत्र/ ड्रायव्हिंग लायसन्स/ पासपोर्ट इत्यादी पैकी एक) -
- ७) मोबाईल क्रमांक-
 - अ) उमेदवार-
 - ब) लेखनिक-
- ८) लेखनिकाची शैक्षणिक आर्हता-
- ९) उमेदवाराचे लेखनिकाशी नाते (असल्यास)-

प्रमाणपत्र

आम्ही निम्नस्वाक्षरीकार श्री/श्रीमती/कुमार/कुमारी-----
(उमेदवाराचे नांव) ----- या परिक्षेकरीता पात्र उमेदवार व
श्री/श्रीमती/कुमार/कुमारी----- (लेखनिकाचे नांव) पात्र
उमेदवाराचा लेखनिक, खालील प्रमाणे प्रतिज्ञापत्र करतो की,

१. आमच्या माहिती व समजुतीप्रमाणे वरिल माहिती सत्य व बिनचुक आहे. दिव्यांग उमेदवारांना लेखनिक पुरविण्या संदर्भातील महिला व बाल विकास आयुक्तालयाने दिलेल्या इतर सर्व सुचना आम्ही वाचल्या असून त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबत हमी देतो.
२. लेखनिकाची मदत घेण्याबाबत विहित निकषाची उमेदवारांकडून पूर्तता होत नाही अथवा उमेदवाराने स्वतः बदल तसेच लेखनिकाबद्दल दिलेली माहिती चुकीची/ खोटी असल्याचे अथवा उमेदवाराकडून अथवा लेखनिकाकडून कोणतीही माहिती दडवून ठेवल्याचे कोणत्याही टप्प्यावर निदर्शनास आल्यास उमेदवाराची तसेच लेखनिका संबंधित परिक्षेची उमेदवारी रद्द करून उमेदवारास व लेखनिकास महिला व बाल विकास आयुक्तालयामार्फत स्वेच्छाधिकारानुसार महिला व बाल विकास आयुक्तालयामार्फत आयोजित केल्या जाणाऱ्या परिक्षामधुन प्रतिरोधित (Debar) करण्यात येईल अथवा इतरही कायदेशिर कार्यवाही करण्यात येईल. अशा प्रकरणी संबंधिताची शासन सेवेतील पदावर नियुक्ती झाली असेल तर त्याची सेवा समाप्ती करण्यात येईल.

उमेदवाराची स्वाक्षरी/ अंगठा-
दिनांक-

लेखनिकाची स्वाक्षरी/ अंगठा-
दिनांक-

